

сѣднитѣ държави разсипвалъ, па и на своята добро не правилъ. Вториятъ билъ Умний. Той дълбоки книги челъ, наука училъ, голѣма заплата ималъ, и ялъ съ чудесенъ апетитъ.

Трегиятъ, най малкиятъ синъ, билъ Щурчо. Той ни съ врагове се билъ, ни дълбоки книги училъ, само знаелъ да расте и да расте. И порасналъ той неизмѣрно голѣмъ. най голѣмъ въ цѣлото царство. На братята му това не се харесвало, та рекли малко да го скжсатъ, и почнали да го биятъ. Но колко го били, той по-голѣмъ растналъ. Растналъ, растналъ и станалъ по-голѣмъ отъ дърво растяще, по-високъ отъ облаче пълзяще.

Братята му се оплакали на баща си.

— Не напразно той така расте, казали. Той иска по-високъ отъ облацитѣ да порасте, царь да стане, тебе дѣ свали и въ затвора да те клопне, а насъ да унищожи.

Царьтъ се разсърдилъ и заповѣдалъ жестоко да накажатъ Щурчо и да го накаратъ да не расте.

Почнали да биятъ Щурчо. Били го съ пръчки дрѣнови, били го съ тояги лѣскови, били го съ желѣзни пръте и съ тѣрнени метли. На огънь го горили, Щурчо съ пили пилили, съ клещи го кжсали и съ менгемета го стѣгали. Рече Щурчо, та се кжса, плаче и се моли, и пакъ се не смалява, а все расте и расте, повече отколкото по-рано.

Тогава изкопали голѣма яма, турили въ нея Щурчо, заровили го, а той и въ земята расте.

Най-послѣ рѣшили да му отсѣкатъ главата, но се случило нѣщо особено, и тѣ забравили.

Случило се това: Долетѣла отъ нѣкъдѣ хала люта, триглава. По селата ходи, добитѣка яде, хората гълта. По градове ходи, конетѣ яде, а вкуснитѣ граждани и гражданки гълта по единъ на залтъкъ.

Храбрый, най голѣмиятъ царски синъ, тръгналъ да гони халата. Кѣдѣто миналъ, хвалба се похвалилъ, че срѣщу неговата сила и войска никаква хала не може да устои. Но ламята не се уплашила, войската му изпояла и избила, а той едвамъ успѣлъ да се отърве съ бѣгане. Това го само спасило, че билъ прѣмногъ бързоногъ.

Тогава тръгналъ срѣщу ламята вториятъ

царски синъ — Умний. Той поставилъ капани, устроилъ примки, натуралъ сладки ястия съ отрова, съ силна отрова. Но ламята му счутила капанитѣ, скжсала примкитѣ, сладкитѣ отровни ястия изяла, олизала се, кихнала малко и пакъ тръгнала по работата си.

Тогава изровили изъ земята Щурчо и му казали:

— Слушай, Щурчо, отъ твоитѣ грѣхове страдаме, и за това е тая люта хала дошла. Убий я, или царьтъ ще заповѣда пакъ да те биемъ.

Щурчо противна дума не знаелъ — вдигналъ се срѣщу халата, стигналъ я въ полето, уловилъ я, стисналъ я малко за гушата и душата ѝ изкочила.

Тогава Щурчо тръгналъ да каже на баща си. Навсѣкъдѣ по пжтя го срѣщалъ народътъ и му правилъ голѣми почести. А нѣкои викали:

— Ти би трѣбвало да бждешъ нашъ царь!

Щурчо се усмихвалъ и казвалъ:

— Не искамъ това; не ми е работа.

И продължавалъ да расте и да расте.

Чули братята му, какво народътъ говори, уплашили се. припнали при баща си и наклеветили брата си, че искалъ царь да стане.

Царьтъ се разсърдилъ и заповѣдалъ да отсѣкатъ на Щурчо краката до колѣнитѣ и ржцѣтъ до лактитѣ, и да го хвърлятъ на голото поле.

Легналъ осакатенъ Щурчо на голото поле и заплакалъ. Чула въ гроба лютата хала и отъ радостъ възкрѣснала. Пакъ тръгнала тя по села и градове, да гълта живи хора и добитѣкъ.

Сега Щурчовитѣ братя и не мислили на срѣща ѝ да излизатъ.

— Нека Щурчо да я улови, казали тѣ; той е кривъ, че не я е първия пжтъ съ-всѣмъ унищожилъ.

Щурчо полазилъ по земята, достигналъ ламята, хваналъ я съ зхби за гърлото и я удушилъ. Освободилъ се народътъ и почналъ да говори:

— Щурчо безъ ржцѣ и безъ крака струва повече отъ всички нозести и ржчести. Хайде царь да го направимъ!